

Overweging zondag 18 augustus 2019 – ‘Vuur op aarde’

Jaar C, 20^e zondag door het jaar

Jeremia 38,4-6,8-10 / Hebreëën 12,1-4 / Lucas 12,49-53

Vuur op aarde, staat voorop dit boekje. Een eigenaardig thema dat ook ongemakkelijk voelt.

Vuur en verdeeldheid. Het lijkt op strijd waar Jezus voor staat. En eigenlijk is dat ook zo: Jezus wil dat we in vuur en vlam staan voor de ware zaak: namelijk Gods Koninkrijk, onze verlossing van haat en oorlog en geweld.

Jezus wil dat we geïnspireerd zijn en ondanks afwijzing, spot en twijfel, consequent blijven kiezen voor Zijn weg naar Jeruzalem, Zijn weg naar het Koninkrijk, Zijn weg naar ware vrede.

Vrede lijkt haast niet te kunnen zonder strijd. Het komt altijd pas ná een oorlog. En tegenwoordig lijkt het alsof de wereld maakbaar is, geluk maakbaar is, alsof wij maakbaar zijn! En als we het tegendeel beweren, worden we bespot. We worden uitgelachen, niet serieus genomen, belachelijk gemaakt. Gelovigen worden dom gevonden, zonderling, onnozel, kinderachtig, afhankelijk, onvolwassen. Dát is de verdeeldheid die Jezus bedoelt.

Maar Jezus vraagt ons dat alles te weerstaan. Hij waarschuwt ons hier: er zal verdeeldheid zijn als je er rond voor uit komt dat je zijn volgeling bent. In je eigen familie, bij je vrienden of collega's, in de politiek zoals bij Jeremia. Durf je er voor uit te komen dat je Jezus wilt volgen, dat je Gods wetten wilt volgen – de hemelse en niet de aardse? Durf je trouw te zijn aan Jezus? En durf je Hem te volgen tot het kruis?

Geloven, echt geloven en staan voor de goede zaak, voor Jezus, voor Gods Koninkrijk - voor vrede - is dus zeker *niet* voor watjes. Daar is niets kinderachtigs aan, niets onnozels, niets onvolwassens. Geloven is een radicale keuze voor radicale liefde.

Als we echte christenen willen zijn, zullen we ook onze vijanden zien als kinderen van God – als mensen naar Gods hart. Gods hart is groter dan wij ons kunnen voorstellen. En het is onze opdracht dat ook te leren zien, dat echt te leren: te leren vergeven. Tot op het kruis.

God, Schepper van hemel en aarde, van al wat zichtbaar en onzichtbaar is: God is zo groot dat Hij angstaanjagend is en ons tegelijk aantrekt. God staat buiten ons en laat ons alles gebeuren én God is ons nabij in Jezus – en weet als geen Ander, hoe het is om mens te zijn. God weet wat ons beroert, wat ons beweegt, wat ons tegenhoudt. Dat is angst en troost tegelijk en schept verdeeldheid én liefde. En we mogen geloven en erop hopen dat het steeds weer de liefde is die alle angst overwint. Geloof, hoop en liefde!

We zien in de afgelopen 2000 jaar vele heilige martelaren ons voorgaan: mensen van vlees en bloed. Geen goden, geen scheppers, maar eenvoudige mensen. Soms geleerd, soms eenvoudig. Sommigen reislustig, sommigen stil en in zichzelf gekeerd. Hoe de mens ook is – God vindt hem. Hoe wij ook zijn – God vindt ons! Hij komt ons altijd te hulp.

Al die martelaren van weleer – uit de tijd van de christenvervolgingen onder de Romeinse keizers, de tijd van de Beeldenstorm, de tijd van de Franse Revolutie, de tijd van de Wereldoorlogen. In al die woelige tijden – en die tijden leven wij nog steeds – in al die woelige tijden staan mensen op die blijven geloven in Gods liefde voor iedereen.

In deze maand augustus gedenken we veel martelaren, uit alle tijden. Zij mogen ons tot voorbeeld dienen en bemoedigen: mensen die óp durfden te staan tegen ongerechtigheid. We denken aan Bartholomeüs, de apostel die gemarteld, gevild en onthoofd werd om zijn evangelisering. We denken aan Tarcisius, een jonge knaap die de Heilige Eucharistie beschermde met zijn leven. We denken aan Karl Leisner, Maximiliaan Kolbe en Edith Stein, die het naziregime aanklaagden en gevangen genomen werden, maar overeind bleven en hun schijnbare ondergang moedig onder ogen zagen. Omdat ze geloofden in navolging van Christus, in het leven ná de kruisiging, in het leven ná de dood, in de eeuwige liefde van God.

Zo wil ook Jezus dat we met elkaar omgaan: geen verdeeldheid maar liefde, geen haat maar een alternatief: radicale liefde.

Daar hebben we vuur voor nodig. Vuur uit de hemel! Jezus is in deze verhalen nog onderweg naar Jeruzalem, en roept ons daar al op om gedoopt te worden met de Heilige Geest. Jezus wil dat we vurige mensen worden, geïnspireerde mensen, liefdevolle mensen, heilige mensen! Dat is niet alleen voorbehouden aan de martelaren, maar aan iedereen. Hij vraagt ons om onze vijanden lief te hebben, om onze andere wang toe te keren, maar niet zoetsappig te zijn.

Want hij vraagt ons óp te staan voor gerechtigheid, voor Gods Koninkrijk. Alleen zó kunnen we laten zien dat het hier op aarde, in dit ondermaanse, anders kan. Beter kan!

Waarom is het toch zo gevaarlijk om Christus na te volgen als het enige is dat Hij wil, vrede is? Vrede lijkt een prijs die we betalen voor onderdrukking en geweld.

Waarom voelen mensen zich zo bedreigd als we zichtbaar maken dat we Christus navolgen, dat we God willen dienen? Zo bedreigd dat ze in de verdediging, in de aanval gaan? Jezus is een spiegel waar veel mensen niet in willen kijken, niet in durven kijken. Jezus dwingt ons om naar onszelf te kijken: Hij wil dat we oprecht voor Hem kiezen, ondanks alle mogelijke consequenties. Liefde en vrede staat kennelijk niet los van lijden en pijn. En, zegt Jezus, dat moet dan maar. Dus laten we mét Hem ons kruis dragen – hoe dat kruis er ook uitziet en wat dat kruis ook van ons vraagt. Dat vraagt moed. En hoe moedig zijn wij?

Als we vurige mensen zijn en branden van verlangen naar vrede en gerechtigheid, dan worden we vanzelf moedig. Dan durven we vanzelf te kiezen, omdat er geen alternatief is. Elk alternatief voor die radicale keuze voor Jezus' liefde is dan een vorm van verraad. En wie wil er een verrader zijn?

God heeft ons gewild. Hij heeft ons bezield. Laten we onze bezieling niet kwijtraken! Blijf gedreven, blijf integer, blijf liefhebben. Tegen alle stromen in. Maar niet tegen beter weten in. Want er is geen beter weten dan geloven dat het goed is. Dat zag God al na de zesde dag. Wij doen er wat langer over. Maar het kan! Amen.